ที่ พก ๐๒๐๙/๒๗๖/๒๕๖๘

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ และ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้กำหนดทิศทางไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบกับเจ้าพนักงานของรัฐ

เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และเป็นการป้องปรามมิให้บุคลากรภายในหน่วยงานกระทำการซึ่งอาจเป็นความผิดทางอาญา ทางวินัย หรือกฎหมายอื่น กระทรวงพาณิชย์จึงกำหนดให้การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งจำเป็นที่ทุกหน่วยงานในสังกัดจะต้องดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศฉบับนี้

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์

“บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์” หมายความว่า ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากงบประมาณรายจ่าย บุคคลที่ได้จ้างเหมาบริการหรือจ้างปฏิบัติงานที่มีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาหรือข้อตกลงการจ้างเป็นสำคัญโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับจ้างทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ว่าจ้างจนสำเร็จและผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแก่งานที่ทำนั้นโดยพิจารณาจากเนื้องานและใช้วิธีจัดหา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ราชการของกระทรวงพาณิชย์

“ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ได้รับมอบหมายจากผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใด

/ข้อ ๔ ห้าม...

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ผู้บริหาร ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ตลอดจนคู่สมรสหรือผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจดำเนินกิจการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ได้ไม่เกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ไม่เกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่มีลักษณะตามข้อ ๔ (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

ข้อ ๕ ห้ามมิให้ผู้บริหารเข้าไปเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ภายใน ๒ ปี นับแต่พ้นจากตำแหน่ง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๖ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติตนอันไม่เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ นอกเหนือจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่จะเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ ได้แก่ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

/การรับ...

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ตามความในวรรคหนึ่ง ให้บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ทั้งนี้ ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

(๒) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

(๓) ไม่ทำงานพิเศษในเวลาราชการ และเบียดบังเวลาราชการไปกระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล เครือญาติ หรือพวกพ้อง หรือทำงานพิเศษนอกเวลาราชการในกิจการซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของงานพิเศษนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ต้องรักษาความลับของทางราชการ และไม่นำข้อมูลนั้นไปแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายให้แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง

(๕) ไม่นำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบหรือโดยทุจริต หรือนำไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์อย่างเคร่งครัด

การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

(๖) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมีอำนาจตัดสินใจต้องกระทำการภายใต้กรอบกฎหมาย และจะต้องไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาตัดสิน อนุมัติ อนุญาตในทุกกระบวนงาน อาทิ การจัดซื้อจัดจ้าง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง หรือในลักษณะอื่นใด อันเป็นการให้คุณให้โทษแก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๗) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่รับผิดชอบการจัดทำ แผนงาน โครงการ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสทั้งกระบวนงาน โดยต้องไม่กระทำการเข้าไปมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมกับบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญา

(๘) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการคัดเลือกหรือจัดหาคู่สัญญา ตลอดจนการตรวจสอบ และการประเมินผลตามสัญญา

(๙) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์พึงวางตนให้เหมาะสมในการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ หรือบุคคลอื่นซึ่งมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยหรืออาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

(๑๐) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องมีส่วนร่วมในการ ติดตาม ตรวจสอบ การทำงานของบุคลากรไม่ให้เกิดการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุนรวมทั้งชี้ช่องแจ้งเบาะแสหากพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายอันเป็นการฝ่าฝืน การกระทำในลักษณะดังกล่าว

(๑๑) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความถูกต้องเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่กระทำการ

/ที่เข้าข่าย...

ที่เข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือการให้ - รับสินบน ตลอดจนสามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้

(๑๒) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องเน้นย้ำให้เอกชน ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เข้าเป็นคู่สัญญากับกระทรวงพาณิชย์ ต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดในการให้ – รับสินบน

(๑๓) บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต เรื่อง วงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างและมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้ประกอบการต้องจัดให้มี ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๗ ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนตามประกาศฉบับนี้ โดยยึดแนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ

ข้อ ๘ การดำเนินการของบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ตามประกาศฉบับนี้ ให้ถือเป็นนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ที่ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนอาจมีความรับผิดทางวินัย หรือทางอาญา แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามประกาศนี้ให้ใช้เป็นแนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่กระทรวงพาณิชย์เห็นสมควรกำหนดในภายหลังเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
ปลัดกระทรวงพาณิชย์

แนวทางการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

---

๑. หลักการ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม และการให้ - รับสินบนเป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ หากเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมเมื่อใด ในบั้นปลายมักจะนำไปสู่การทุจริตในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอยู่เสมอ ดังนั้น ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีความพยายามจากหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พยายามผลักดันและเรียกร้องมิให้มีการกระทำอันอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการให้ - รับสินบน

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญที่จะเป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ โดยมุ่งเน้นการขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนและนานาประเทศ ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต ดังนั้น การกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตหรือแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมอย่างเป็นรูปธรรม จะเป็นส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นเกราะป้องกันให้กับเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. คำนิยาม

“กระทรวงพาณิชย์” หมายความรวมถึง ส่วนราชการในกระทรวงพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี และหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม ของกระทรวงพาณิชย์ รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

“บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์” หมายความว่า ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากงบประมาณรายจ่าย บุคคลที่ได้จ้างเหมาบริการหรือจ้างปฏิบัติงานที่มีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาหรือข้อตกลงการจ้างเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับจ้างทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ว่าจ้างจนสำเร็จและผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแก่งานที่ทำนั้นโดยพิจารณาจากเนื้องานและใช้วิธีจัดหา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ราชการของกระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้ บุคลากรที่มาจากภาคเอกชนไม่มีความผิดตามประกาศฉบับนี้ แต่อาจมีความผิดทางอาญาหากการกระทำเข้าข่ายเป็นการทุจริตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

"คู่สมรส" หมายความรวมถึง บุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันคู่สมรสโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ และมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นคู่สมรสด้วย

(๑) ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นคู่สมรสกันตามประเพณี

(๒) เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและต่อมาได้จดทะเบียนหย่าขาดจากกันตามกฎหมาย แต่ยังแสดงให้ปรากฏหรือมีพฤติการณ์ ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน

"การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา" หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และ ให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

"ญาติ" หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

"ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้" หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

๓. แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้บริหาร รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ห้ามมิให้ดำเนินกิจการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม และต้องไม่รู้เห็นยินยอมให้คู่สมรสดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่มีลักษณะตามข้อ ๓.๑ (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

มิให้นำความในข้อ ๓.๑ (๑) – (๔) มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของคู่สมรสของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่ดำเนินการอยู่ก่อนที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจะเข้าดำรงตำแหน่งหรือจะได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการ

๓.๒ ผู้บริหารต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

๓.๓ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่

(๑) เป็นการรับโดยธรรมจรรยาจากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติ โดยมีราคาหรือมูลค่าจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาส ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๒) เป็นการรับโดยธรรมจรรยาจากการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่เป็นการเจาะจงตัวผู้รับ เช่น รับจากการจับฉลาก รับจากส่วนลดจากกิจกรรมส่งเสริมการขาย รับรางวัลจากการแข่งขัน เป็นต้น

(๓) เป็นการรับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

หากบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนด ให้บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ

ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปี จะต้องปฏิบัติตามความในวรรคก่อนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓.๔ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องไม่กระทำการใด ๆ ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ หรือบุคคลอื่นซึ่งมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้ติดต่อราชการทุกกรณี และต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยไม่เห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่จะพึงได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น

๓.๕ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องไม่ทำงานพิเศษซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของงานพิเศษนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตัว เครือญาติ หรือพวกพ้อง หรือดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานที่ตนสังกัด รวมถึงไม่ใช้เวลาราชการหรือเบียดบังเวลาราชการ

๓.๖ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์พึงรักษาความลับของทางราชการ และไม่เปิดเผยความลับของทางราชการแก่บุคคลใดซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะล่วงรู้ความลับนั้น อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบให้แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง

๓.๗ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องไม่ใช้ทรัพย์สินของราชการในกิจการส่วนตัวหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือนำไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยเฉพาะทรัพย์สินของราชการ เช่น ยานพาหนะ อาคาร สถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ หรือสิ่งสาธารณูปโภค เป็นต้น

การใช้ทรัพย์สินของทางราชการต้องใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเคร่งครัด

๓.๘ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่มีอำนาจพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมีอำนาจตัดสินใจต้องกระทำการภายใต้กรอบกฎหมายต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่หรืออาศัยโอกาสในการปฏิบัติไปแสวงหาประโยชน์มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีต่อบุคคลใดประกอบการพิจารณาใช้ดุลพินิจ กระทำการ หรือไม่กระทำการใดให้เป็นคุณหรือเป็นโทษต่อบุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นอันมีลักษณะของการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม อาทิ การประวิงเวลาออกเช็คให้ผู้รับจ้างเพื่อหวังรับประโยชน์หรือข้อเสนอผลประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง ทั้งนี้ อาจกำหนดระยะเวลาในแต่ละกระบวนงานของเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจน และต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบด้วยกฎหมายตามขั้นตอนและกระบวนการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ นอกจากนั้น ยังควรส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนช่วยในการติดตามสถานะการขอใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ เพื่อตัดโอกาสในการเรียกรับผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก

๓.๙ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่รับผิดชอบการจัดทำแผนงาน โครงการ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องไม่อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่เรียกร้อง จัดหา ยอมรับ หรือแสวงหาประโยชน์ใด ๆ ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น จากบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญา รวมถึงไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในทุกรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดซื้อจัดจ้างที่ตนดำเนินการ

๓.๑๐ กำหนดแนวทางการตรวจสอบกิจกรรมของผู้บริหารว่ามีส่วนได้เสียกับสัญญาที่ทำกับกระทรวงพาณิชย์ หรือเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งกำหนดให้มีการตรวจสอบบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร

๓.๑๑ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์พึงหลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่หรือบุคคลอื่นซึ่งมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลต่อการดำรงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรมหรือนำไปสู่การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย ประชาชนขาดความไว้วางใจหรืออาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น อาทิ การรับของกำนัลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่หรือบุคคลอื่นซึ่งมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่ การขอกู้ยืมเงินที่อาจเป็นการเสียหายต่อภาพลักษณ์หรือมีอิทธิพลในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น การรับเลี้ยงอาหาร หรือการพบปะสังสรรค์กับบุคคลดังกล่าวในช่วงเวลาที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจบางประการ

๓.๑๒ ผู้บริหารและบุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ทุกระดับมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสอดส่องและร่วมกันป้องกันการกระทำที่เข้าข่ายการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสและเป็นพยาน

จัดให้มีกระบวนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หรือเบาะแสการทุจริตในหน่วยงานอย่างจริงจังและเข้มงวด โดยเฉพาะในประเด็นการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

๓.๑๓ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องเน้นย้ำให้เอกชนซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดในการให้ – รับสินบน ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งมีการกำหนดให้นิติบุคคลกำหนดมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยที่มาตรการควบคุมภายในดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) การป้องกันการให้สินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับบริหารสูงสุด

(๒) นิติบุคคลต้องมีการประเมินความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) มาตรการเกี่ยวกับกรณีมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นการให้สินบนต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจน

(๔) นิติบุคคลต้องนำมาตรการป้องกันการให้สินบนไปปรับใช้กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับนิติบุคคล

(๕) นิติบุคคลต้องมีระบบบัญชีที่ดี

(๖) นิติบุคคลต้องมีแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการให้สินบน

(๗) นิติบุคคลต้องมีมาตรการสนับสนุนให้มีการรายงานการกระทำผิดหรือกรณีมีเหตุน่าสงสัย

(๘) นิติบุคคลต้องทบทวนตรวจสอบและประเมินผลมาตรการป้องกันการให้สินบนเป็นระยะ

ทั้งนี้ การมีมาตรการควบคุมภายในดังกล่าวข้างต้น มิได้เป็นการรับรองว่านิติบุคคลจะมิต้องรับผิด โดยต้องพิจารณาการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวประกอบด้วย

๓.๑๔ บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต เรื่อง วงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างและมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้ประกอบการต้องจัดให้มี ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยต้องพิจารณาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต มีการจัดทำประกาศคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต เรื่อง วงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างและมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้ประกอบการต้องจัดให้มี ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง

และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีความประสงค์จะเข้ายื่นข้อเสนอกับกระทรวงพาณิชย์ในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต้องจัดให้มีนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๑) กำหนดให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้ายื่นข้อเสนอในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่มีวงเงินเกิน ๓๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ต้องจัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมยื่นแบบตรวจสอบข้อมูลของผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้ายื่นข้อเสนอกับกระทรวงพาณิชย์ในการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเกิน ๓๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และหลักฐานอ้างอิง เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นข้อเสนอในโครงการดังกล่าว

๒) กรณีผู้ประกอบการมี ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน (Anti - Bribery Management Systems) หรือการรับรองจากแนวร่วมต่อต้านคอร์รัปชันของภาคเอกชนไทย (CAC Certified) ผู้ประกอบการสามารถใช้เอกสารดังกล่าวแทนการกำหนดนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการ ค.ป.ท. กำหนดได้

๓) กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องทบทวนมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างน้อยทุก ๓ ปี

๔) มาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการรับรองมาตรฐานต้องมีผลครอบคลุมตั้งแต่วันเข้ายื่นข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างกับกระทรวงพาณิชย์จนถึงวันที่ได้รับเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย ทั้งนี้ หากมาตรฐานขั้นต่ำหรือการรับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่ครอบคลุมช่วงเวลาที่กำหนด ให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งให้ผู้ประกอบการนำแบบตรวจสอบข้อมูลฯ และหลักฐานอ้างอิงฉบับใหม่มามอบให้แก่กระทรวงพาณิชย์ก่อนวันที่แบบตรวจสอบข้อมูลฉบับเดิมจะครบกำหนดวันที่มีผลบังคับใช้

๕) กรณีผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามข้อ ๔ ให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งให้คณะกรรมการ ค.ป.ท. ทราบภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่จ่ายเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย เพื่อให้คณะกรรมการ ค.ป.ท. พิจารณาดำเนินการต่อไป

๔. แนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๔.๑ ส่งเสริมให้บุคลากรสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ยึดถือและปฏิบัติตามหลักหรือแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม การกระทำที่เข้าข่ายอันเป็นการฝ่าฝืนการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือการให้ - รับสินบนอยู่เสมอ รวมถึงสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยงบประมาณหรือที่มาของคู่สัญญาที่ทำกับกระทรวงพาณิชย์

๔.๒ ออกระเบียบ มาตรการ แนวทางการใช้หรือการยืมทรัพย์สินของส่วนราชการสังกัดกระทรวงพาณิชย์ อาทิ ยานพาหนะ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ สิ่งสาธารณูปโภค

๔.๓ กำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความลับของราชการโดยเคร่งครัด

๔.๔ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ภายในกระทรวงพาณิชย์ เพื่อสร้างความเข้าใจและกระตุ้นเตือนกรณีที่อาจเกิดความสุ่มเสี่ยงในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เช่น เทศกาลปีใหม่ เกษียณอายุราชการ เลื่อนตำแหน่ง/ระดับ

๔.๕ จัดให้มีการคุ้มครอง ช่วยเหลือผู้แจ้งข้อมูล เบาะแส หรือร้องทุกข์กล่าวโทษ หรือการยกย่องชมเชย การให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔.๖ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพาณิชย์จัดทำรายงานสรุปการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท และข้อร้องเรียนเรื่องการให้ – รับสินบนของบุคลากรในสังกัดเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการของแต่ละหน่วยงานทราบเป็นประจำทุก ๖ เดือน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

****